

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Jesu Siculi
Caltasinettensis, In ... Universitate Messanensi Theologiæ
Primarii Professoris, Tractatus Quinque In Quinque
Ecclesiæ Præcepta**

Tamburini, Tommaso

Dilingæ, 1697

Caput VII. De Eleemosyna.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40032

Salas de Lugo, Dicastillus eum eodem Bergaber affirmant, valere, quia quilibet operans aliquid boni, habet universalem interpretativam intentionem lucrandi pro anima sua quidquid per suum bonum opus lucrari potest: quare si is cetera opera intra Jubilæi hebdomadam à se electam exequatur, eaque applicet saltem virtualiter, ut supra diximus, ad intentionem Pontificis, illudque jejunium antea factum applicet ad dictam Pontificis intentionem, sanè illud lucrabitur.

11. Atque hic obiter nota, hanc applicationem saltem virtualiter ad Pontificis intentionem esse omninò necessariam, siquidem est unum ex operibus injunctis, ut notat Pasqualigus q. 34.

Jejunia in quid commutanda?

12. Quoniam pro impeditis potest Confessarius commutare opera injuncta, aliorum autem operum facile sit prædictam commutationem expedire. Quoad jejunium verò, sit aliquantò difficilius; Idèò hujus rei praxim meritò à me queris. Et tamen vix plenè respondere possum: etenim cum id decernere dependeat à qualitate personæ, an debilis sit, an infirma, an robusta, an otiosæ vitæ, an obnoxia arti laboriosæ, & similibus circumstantiis; idèò prudentis judicio Confessarij id committitur, ut ego universaliter, & latè expendi *lib. 3. Decal. c. 16. §. 6.*

13. Quæres denique, An pro acquirendo Jubilæo possim jejunare in prima hebdomada semel, in secunda autem bis, vel contra.

Huic quæstioni sic meritò responder Gobat loco citat. num. 212. *Post lectas (ait) tam multas Bullas fore mihi certum, te non adipisci Jubilæum: quia modus loquendi in prædictis Bullis mihi significat, in eadem hebdomada fieri jejunia debere.* Hactenus Gobat Sed de hac separatione iterùm redibit sermo infra c. 9. n. 8. ubi cum de Lugo negabimus universaliter, posse opera injuncta partium fieri in una hebdomada, partim in alia.

CAPUT VII.

De Eleemosyna.

Quæ? & cui?

1. Roganda est eleemosyna, & quidem intra tempus Jubilæi, ut etiam alia opera: sufficit autem modica, est enim arbitraria; sed quia olim in Jubilæi tenore addebatur (quod daretur juxta proprias facultates) idèò tunc erat rationabilis dubitatio, an pro omnibus modica sufficiens fuisset; verùm hodie cessat hæc dubitatio: dicitur enim in nostro Jubilæo (dans aliquam eleemosynam; prout unicuique suppetit devotio.)

2. Si sis adèò inops, ut nihil erogare queas, postula à Confessario commutationem. Verùm id in praxi vix locum habet: siquidem etiam pauperimus, potest aliquid minimum erogare.

3. Eleemosynam hanc si consanguineo pauperi dederis, satis Jubilæo fecisti. Idem si extremè indigenti,

A 2 non

non enim inde deficit eleemosynæ substantia. Idem etiam si quid temporale mutuum, vel commodatum des, proprium v. g. equum ad usum pauperis, &c. quia hæc etiam eleemosyna est, vide *mor. n. 9.*

Eleemosyna per alium.

4. **N**on opus est, eam fieri per se ipsum, satis est per alium, modo fiat ex bonis propriis. Et tamen satis etiam erit, si faciam, ut amicus stipem eroget nomine meo, nam tunc virtualiter dat amicus illam mihi, & ego illam numeratam jam inter mea bona, erogo pauperi.

Præterea mihi, & Cardinali de Lugo certum est, satis esse, si dem eleemosynam ei, quem bona fide puto esse pauperem; nam secus obligarentur fideles proximi facultates examinare.

5. Sed quid, si ego consignem eleemosynam meo v. g. famulo, ut det illam pauperi; ipse verò sibi illam retineat?

Respondeo. Santarellus, quem sequitur de Lugo, ait, sic non acquirit Jubilæum. Sanchez, aliique ajunt, acquirit, & quidem meritò; nam ex parte mea jam eleemosynam dedi.

Idem dicerem (quidquid in contrarium putet de Lugo) de eleemosyna, quam ego mittam ad pauperem distantem, ita ut propter distantiam non fuerit illi in manus tradita intra hebdomadam mei Jubilæi. Idem, inquam, dicerem: nam ex parte mea jam eleemosynam distribui intra tempus mihi legitimum.

Eleemosyna Religiosorum.

6. **S**uperior Religiosorum legitime potest eleemosynam distribuere pro omnibus suis subditis. Neque dicas, tunc eleemosynam, qui nullius domini capax est, non fieri pro subdito ex propriis bonis, ut requirit Pontifex, sed ex bonis Religionis: neid, inquam, dicas, nam subditus habet illorum bonorum usum, quem ejus nomine dat ex parte Superior ipsi pauperi.

7. Si Superior nullam vellet porrigere eleemosynam, possent subditi ex bonis Monasterij aliquid moderatum clam surripere, illudque dare pauperi sine consensu Superioris; quia tunc esset is nimis irrationabiliter invitatus. Ita Pellizarius agens de Monialibus in casu, quo Abbatisa eleemosynam dare pro omnibus recuset. Sed addit, satius tunc fore, si ex proprio peculio, quo fortè gaudet Monialis, det eleemosynam: vel commutationem petat à Confessario, quando nullo peculio gaudet.

8. Monet hic meritò de Lugo, nequaquam sufficere, quòd eleemosynam det Superior, subditis ignorantibus, & nisi saltem intra hebdomadam id subditi scientes, illam ratam habeant (& idem dicere deberet, si amicus meus det eleemosynam pro me.) Ratio est, quia eleemosyna (de Lugo) est actio moralis, ad quam requiritur aliqua cognitio, & voluntas, ut ex natura actionis humanæ constat. Gobat n. 2 (7. negat (& quidem etiam probabiliter) esse necessariam ejusmodi scientiam, &

ratihabitionem, & idem consequenter dicit Burgaber supra allatus *cap. præcedente num. 10.* quia quilibet vult habitualiter, & cupit, sibi prodesse ea, quæ ejus nomine fiunt ab aliis.

Eleemosyna Spritualis.

9. Sufficitne pro Jubilæo eleemosyna spiritalis?

Respondeo, Sufficere, ait Gabriel à S. Vincentio *in summa morali verbo Jubilæum*, si promittantur v. g. Missæ in eleemosynam: quia hæc est quædam eleemosyna satis pia, nec est necesse, (ait) ut Missæ promissæ celebrentur intra tempus Jubilæi: sufficit, quod promissio fiat dicto tempore.

Verùm id meritò negat Moronus n. 610, universaliter docens, non sufficere spiritualement eleemosynam. Etenim certè cum tenor Jubilæi, in quo Pontifex loquitur juxta communem, & vulgatum usum, requirat eleemosynam, quæ consueto modo intelligitur de temporali, temporalem debere omnino erogari, sentiendum est.

10. Illud facilius concederem: si daret quis alicui Sacerdoti pauperi stipendium ad celebrandum Missam pro anima purgatorij; nam sic eleemosyna profectò esset facta ipsi pauperi Sacerdoti.

11. Quid de faciente opus aliquod ex septem operibus misericordie corporalis in gratiam pauperis? Docet, id sufficere Gobat num. 218. quia misericordie temporales ex S. Thoma veniunt nomine eleemosynæ. Addit, idem, sufficere item, si dem icunculam, imaginem, vel numisma sacrum pau-

peri. Verùm ego omninò distinguendum puto: si enim illud opus misericordie, & illa icuncula inserviet ad sublevandam aliquo tandem modo paupertatem donatarij, concedo libens; quia sic est verè, & propriè eleemosyna vulgaris. At si non inserviet ad talem sublevationem; concedere nequaquam possum: Eleemosyna enim propriè, & in vulgari sensu definitur: esse sublevatio paupertatis proximi. Confirmatur, quia Pontifex imponendo eleemosynam, imponit illam, quæ usu communi, & vulgari intelligitur nomine eleemosynæ, cum in his Bullis populo datis sic loquatur Pontifex, ut supra sæpè diximus, non verò intelligitur illa, quam Theologicè talem vocat S. Thomas. Certè hic maximè locum habet illud *ex l. labeo, H. de supellestili legata* (nec enim ex opinionibus singulorum, sed ex communi usu nomina exaudire oportet.)

12. Hinc faciliè concedam, sufficere pro eleemosyna injuncta à Jubilæo, si tu Medicus v. gr. gratis visitas infirmum, ad eum curandum; quia id pretio est æstimabile, & virtualiter sine dubio est eleemosyna: At non, si tu eundem infirmum, vel in carcere positum de more visites.

13. Pro proximè dictis contra eleemosynam spiritualement stat Leander *de penit. tract. 5. disp. 14. q. 52.* cum enim attulisset quinque Authores asserentes, ad lucrandas Indulgentias, quæ eleemosynam postulant, non requiri eleemosynam corporalem, sed sufficere spiritualement, meritò docet, hujus

et in b...
 MBVRIN
 in
 Cels. præcept.
 VARRI
 de
 abus auct. p...
 E. III
 30. b.

sententiæ oppositum esse certissimum, hoc est, omninò requiri corporalem. Et ratio est, ait, quia hæc tantum est propriè eleemosyna, ita Bossius, aliq; Sic etiam sustinet Quintanaduennas de Jubilæo duplicis hebdomadæ cap. 4. n. 6. additque ex Laurentio à S. Francisco, Leonem X. Summum Pontificem concessisse Minoribus, eos posse supplere injunctam eleemosynam, recitando quinque Pater, & Ave: ac posse hoc privilegio gaudere omnes Religiosos, qui per Bullas Pontificias communicant in privilegiis cum dictis Minoribus, &c.

CAPUT VIII.

De Commutatione Votorum.

Quid sit hæc Commutatio?

1. **A**lterius juris est dispensatio voti, alterius voti commutatio. Dispensatio est, quando, qui potestatem habet dispensandi votum, DE I nomine, absolute relaxat, seu remittit. Commutatio autem est, quando, qui potestatem habet commutandi, aliquod aliud opus subrogat loco operis debiti ex voto. In hoc autem Jubilæo non datur Confessario potestas dispensandi, sed solum commutandi.

2. Potest autem Confessarius commutare votum rejiciens determinationem rei subrogandæ ad virum doctum, qui prudenter subrogare sciat, vel ad se ipsum Confessarium, postquam rem bene ponderaverit, etiamsi deinde ipsa æqualis subrogatio fiat elapso Jubilæo,

modò commutatio hæc initiata, veluti imperfectè, facta fuerit, existente Jubilæo.

3. Pœnitenti autem integrum est redire, si velit, ad suum votum, & opus subrogatum omittere.

Æquale, vel quasi æquale.

4. **Q**uoniam autem subrogatio debet sapere de re subrogata, ideò debet votum in casu nostro commutari in aliquod æquale, vel quasi æquale; secus esset dispensatio, non commutatio. Potest autem commutari in aliquod paulò minus, ut privilegium Jubilæi, vel Bullæ aliquid operetur.

5. Et quidem pro expedienda commutatione in æquale tempore Jubilæi sufficit, quòd fiant opera in illo imposita. At verò in quasi æquale, hoc est, in opera aliquantò minora, aliqui requirunt causam; sed alij etiam cum sufficere opera per Jubilæum injuncta, probabiliter docent.

6. Quo modo autem pensanda sit ejusmodi æqualitas: dixi ego satis in Decalogo lib. 3. cap. 16. præsertim §. 6. Legite item Sanchez, lib. 4. summa c. ult. & quæ dixi de commutatione jejuniij c. præcedentem. 12.

7. Illud autem nolo præterire, quod monet Patqualigus de Jubilæo q. 352. In commutatione votorum (ait) potest subrogari quacumque materia, quæ conferat ad obsequium DEI, & utilitatem votentis, ea excepta, quæ aliàs est debita ex præcepto. Ita Sanchez, Moronus, alijque. Ratio hujus exceptionis est, quia votum, cum sit vo-

luntæ;